

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	22 juni 2026
Voorstelnummer	D975312
Datum raadsvoorstel	7 mei 2026
Portefeuillehouder(s)	R. Vennik
Commissie	Raadscommissie
Datum commissie	1 juni 2026
Soort agendering	
Agendapunt	
Team	Beleid RO
Opsteller	Donna van der Lem
Datum B&W besluit	12 mei 2026
Bijlagen:	14

Onderwerp : Zienswijze bestemming van het rekeningresultaat 2025 en de begroting 2027 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Voorgesteld besluit

1. Geen aanleiding te zien voor het afgeven van een zienswijze ten aanzien van de bestemming van het rekeningresultaat 2025 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en roept het Dagelijks Bestuur op om het weerstandsvermogen zo snel mogelijk aan te vullen tot het maximale niveau zoals vastgelegd in de FUGR en hiervoor toekomstige meevallers in het rekeningresultaat te gebruiken.
2. De volgende zienswijze af te geven op de begroting 2027 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord:
 - a. in te stemmen met de voorgestelde indexatie;
 - b. niet in te stemmen met de structurele verhoging voor het Plan van Aanpak Robuustheid en te verzoeken deze uitsluitend incidenteel voor 2027 en 2028 op te nemen;
 - c. te verzoeken om de aangekondigde efficiencytaakstelling van 5% vanaf 2029 structureel in de begroting op te nemen als dekking voor het Plan van Aanpak Robuustheid;
 - d. te verzoeken om het financieel kader van het Plan van Aanpak Robuustheid inzichtelijk te maken en expliciet toe te lichten op welke wijze de doelstellingen worden gerealiseerd binnen de beschikbare middelen;
 - e. het Dagelijks Bestuur te verzoeken om de raad actief te informeren over de planning, voortgang en realisatie van het Plan van Aanpak Robuustheid, bij voorkeur door middel van een (regionale) informatiebijeenkomst.
3. Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord te verzoeken om te borgen dat bij toekomstige toezending van de kadernota en ontwerpbegroting de termijnen zoals vastgelegd in de FUGR strikt worden nageleefd, zodat deelnemers tijdig hun kaderstellende rol kunnen uitoefenen.
4. Deze reactie, door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit, aan het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord kenbaar te maken.

Geheimhouding

Ja Nee

RAADSVORSTEL

INLEIDING

In voorliggend voorstel ligt een concept zienswijze aan uw raad voor ten aanzien van de bestemming van het rekeningresultaat opgenomen in de jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Eén en ander conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR).

Eerder dit jaar heeft uw raad een zienswijze kunnen afgeven op de concept-Kadernota 2027 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (hierna OD NHN). Dit om de raden vroegtijdig in de gelegenheid te stellen te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten van de OD NHN. De input van de deelnemende gemeenteraden kan op die wijze worden verwerkt in de nu voorliggende begroting 2027.

OD NHN voert in opdracht van de gemeente de milieutaken uit. Via onder andere vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering op ruimtelijke initiatieven zorgen zij dat onze leefomgeving veilig, duurzaam en gezond blijft.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vormt het wettelijk kader. Daarnaast is de werkwijze vastgelegd in diverse bovenregionale regelingen, te weten de gemeenschappelijke regeling zelf en de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR 2019).

TOELICHTING OP HET VORSTEL

Jaarverslag 2025:

Het jaarverslag 2025 geeft als onderdeel van de jaarstukken een beschrijving van de uitvoering en de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen in het afgelopen jaar.

De omgevingsdienst heeft in 2025 uitvoering gegeven aan haar reguliere wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, evenals aan diverse specialistische milieutaken. De uitvoering stond onder meer in het teken van de verdere implementatie van de Omgevingswet en het omgaan met toenemende complexiteit en werkdruk binnen het VTH-domein. Daarnaast wordt in het jaarverslag aandacht besteed aan ontwikkelingen zoals de inzet op Zeer Zorgwekkende Stoffen, robuustheid, toezicht op gewasbeschermingsmiddelen, indirecte lozingen en ketentoezicht. Ook zijn stappen gezet op het gebied van datagedreven werken en professionalisering van de organisatie. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de beschikbare capaciteit en financiële ruimte onder druk blijven staan, mede door structurele ontwikkelingen in wet- en regelgeving en arbeidsmarkt. Voor Heiloo betekent dit dat de omgevingsdienst haar taken in 2025 binnen de kaders van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027 en het Uitvoeringsprogramma 2025 heeft uitgevoerd en heeft ingespeeld op nieuwe en bestaande opgaven binnen de fysieke leefomgeving.

Jaarrekening 2025:

Met de jaarrekening 2025 legt de OD NHN financiële verantwoording over het boekjaar 2025 af aan de deelnemers zodat het Algemeen Bestuur van de OD NHN de resultaatbestemming

kan vaststellen. De jaarrekening is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant. Het totaalresultaat over 2025 bedraagt circa €184.000 positief. Dit resultaat bestaat uit een nadelig resultaat van €212.000 op de milieutaken voor alle deelnemers en een positief resultaat van €396.000 op de VTH-plustaken van de provincie. De gerealiseerde baten en lasten liggen grotendeels in lijn met de vastgestelde begroting. Afwijkingen op programmaniveau en per kostencategorie zijn in de jaarrekening toegelicht.

Het positieve totaalresultaat leidt ertoe dat over 2025 geen aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt gevraagd. Tegelijkertijd blijkt uit de paragraaf weerstandsvermogen dat de financiële positie van de omgevingsdienst kwetsbaar blijft. De algemene reserve is beperkt en onvoldoende om alle geïdentificeerde risico's zelfstandig op te vangen. Hierdoor blijft de omgevingsdienst gevoelig voor financiële tegenvallers, die in de toekomst kunnen doorwerken naar de deelnemers. Voor Heiloo betekent dit dat er op korte termijn geen directe financiële consequenties zijn, maar dat het lage weerstandsvermogen aandacht blijft vragen.

Het jaarverslag en de jaarrekening 2025 worden ter kennisname aangeboden. Gelet op bovenstaande en hoewel het weerstandsvermogen kwetsbaar blijft, wordt dit op zichzelf niet als reden gezien om een zienswijze op de resultaatbestemming af te geven.

Resultaatbestemming 2025:

Zoals hiervoor benoemd wordt het positieve rekeningresultaat van €184.000 veroorzaakt door een negatief resultaat op milieutaken en een positief resultaat van provinciale taken. Het gerealiseerde resultaat is lager uitgevallen dan eerder door de OD NHN was voorzien. Het Dagelijks Bestuur stelt voor het negatieve resultaat op de milieutaken van €212.000 te onttrekken aan de algemene reserve en het positieve resultaat op de (provinciale) VTH-plustaken van €396.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve VTH-plustaken. Door deze resultaatbestemming wordt voorkomen dat deelnemers extra bijdragen moeten leveren over 2025. Tegelijkertijd leidt deze keuze ertoe dat de algemene reserve verder afneemt en het weerstandsvermogen laag blijft. Voor deelnemers betekent dit dat financiële risico's in de toekomst beperkt intern kunnen worden opgevangen.

Voorgesteld wordt geen zienswijze af te geven op de resultaatbestemming 2025 maar het Dagelijks Bestuur op te roepen om het weerstandsvermogen zo snel mogelijk aan te vullen tot het maximale niveau zoals vastgelegd in de FUGR en hiervoor toekomstige meevallers in het rekeningresultaat te gebruiken.

Ontwerpbegroting 2027:

De ontwerpbegroting 2027 van de OD NHN geeft inzicht in de wijze waarop de dienst in 2027 uitvoering wil geven aan haar wettelijke taken en beleidsopgaven en welke financiële middelen daarvoor nodig zijn. De begroting is opgesteld aan de hand van de uitgangspunten uit de concept-Kadernota 2027 en de bestuurlijke reactie van het Dagelijks Bestuur op de ingediende zienswijzen van de deelnemers. De concept-Kadernota 2027 zelf is echter niet door het Algemeen Bestuur vastgesteld, waardoor formele kaderstelling voorafgaand aan de begroting heeft ontbroken. Daarnaast zijn de stukken later dan afgesproken aan de raden toegezonden.

Het Dagelijks Bestuur van de omgevingsdienst heeft op 11 maart 2026 een gemotiveerde reactie op de zienswijzen vastgesteld en aan de deelnemende raden en staten gestuurd. Uit deze reactie blijkt dat het merendeel van de deelnemende gemeenten en de provincie geen of een positieve zienswijze heeft afgegeven op de onderwerpen uit de concept-Kadernota. De gemotiveerde reactie is door het Dagelijks Bestuur gebruikt bij het opstellen van de Ontwerpbegroting 2027.

Indexatie

Het Dagelijks Bestuur heeft ten aanzien van indexatie 7,94% vastgehouden aan toepassing van de FUGR-systematiek, aangezien de omgevingsdienst hier op grond van de gemeenschappelijke regeling aan is gebonden. Dit uitgangspunt is in lijn met de zienswijze van Heiloo en ongewijzigd verwerkt in de Ontwerpbegroting 2027 en zorgt voor Heiloo voor een structurele verhoging van €34.000 van de jaarlijkse bijdrage.

Gelet op het voorgaande wordt geen aanleiding gezien voor het afgeven van een zienswijze.

Plan van Aanpak Robuustheid

Voor het Plan van Aanpak Robuustheid ziet het Dagelijks Bestuur in de zienswijzen een breed gedragen wens om dit plan uit te voeren, maar met uiteenlopende opvattingen over de wijze van financiering. Heiloo heeft daarbij aangegeven in 2027 en 2028 incidenteel te willen investeren in robuustheid en heeft het Dagelijks Bestuur verzocht om vanaf de Kadernota 2029 de besparingen uit het efficiency onderzoek te gebruiken als structurele dekking voor het Plan van Aanpak Robuustheid. Het Dagelijks Bestuur heeft aangegeven dat structurele financiering noodzakelijk blijft en dat binnen de huidige begroting en het verwachte rekeningresultaat geen structurele dekking beschikbaar is. Dit blijkt ook uit de aangeleverde stukken. In de Ontwerpbegroting 2027 is dit verwerkt door voortzetting van het plan, met een structurele verhoging van de bijdragen van de deelnemers tot gevolg. Voor Heiloo zorgt dit voor een structurele verhoging van €24.000 van de jaarlijkse bijdrage.

In lijn met meerdere zienswijzen, waaronder die van Heiloo, wordt in het meerjarenperspectief vanaf 2029 een efficiencytaakstelling van 5% aangekondigd in opvolging van de uitkomsten van het in 2025 uitgevoerde efficiencyonderzoek waarin dit mogelijk wordt geacht. Voor Heiloo zou dit vanaf 2029 voor een structurele besparing van €25.000 kunnen zorgen, wat voldoende is voor de structurele dekking van het Plan van Aanpak Robuustheid. Uitwerking hiervan is nog afhankelijk van nadere uitwerking en besluitvorming door het Algemeen Bestuur.

Alhoewel de structurele verhoging voor het Plan van Aanpak Robuustheid vanaf 2029 per saldo mogelijk teniet wordt gedaan door de aangekondigde efficiencytaakstelling van 5% is dit in de ontwerpbegroting niet aan elkaar verbonden en daarbij afhankelijk van toekomstige besluitvorming. Om deze reden wordt voorgesteld een zienswijze af te geven waarbij niet wordt ingestemd met de structurele verhoging voor het Plan van Aanpak Robuustheid en te verzoeken deze als incidentele verhoging voor 2027 en 2028 op te nemen.

Beoordeling verwerking zienswijze concept-Kadernota 2027

De Ontwerpbegroting 2027 is opgesteld op basis van de concept-Kadernota 2027 en de daarop ingediende zienswijzen van de deelnemende gemeenten. Uit de stukken blijkt echter dat de door de raad vastgestelde zienswijze slechts gedeeltelijk is verwerkt.

Ten aanzien van het Plan van Aanpak Robuustheid heeft de raad expliciet verzocht om de financiering in 2027 en 2028 incidenteel vorm te geven en vanaf 2029 te voorzien in structurele dekking door middel van efficiencymaatregelen. In de Ontwerpbegroting 2027 wordt weliswaar vanaf 2029 een efficiencytaakstelling van 5% aangekondigd, maar deze is niet als structurele dekking gekoppeld aan de kosten van robuustheid. Hierdoor is geen sprake van een concreet en geborgd dekkingsvoorstel, terwijl de structurele verhoging voor robuustheid reeds in de begroting is opgenomen. Hiermee wordt op dit punt geen volledige invulling gegeven aan de zienswijze van de raad en wordt afgeweken van het door de raad vastgestelde uitgangspunt dat robuustheid uitsluitend incidenteel wordt gefinancierd in 2027 en 2028.

Daarnaast heeft de raad verzocht om het financieel kader van het Plan van Aanpak Robuustheid inzichtelijk te maken en expliciet toe te lichten op welke wijze de doelstellingen worden gerealiseerd binnen de beschikbare middelen. Uit de Ontwerpbegroting 2027 volgt dat de nadere uitwerking van maatregelen, randvoorwaarden en financiële consequenties nog moet plaatsvinden. Daarmee ontbreekt een integraal en transparant financieel kader, waarin een duidelijke relatie wordt gelegd tussen de beoogde resultaten en de daarvoor benodigde middelen. Ook op dit punt is derhalve geen volledige invulling gegeven aan de zienswijze.

Voorts heeft de raad het Dagelijks Bestuur verzocht om initiatief te nemen voor een voorlichting aan de raden van de deelnemende gemeenten over de planning, voortgang en realisatie van het Plan van Aanpak Robuustheid, inclusief de financiële kaders. In de voorliggende stukken is geen concrete invulling of planning opgenomen waaruit blijkt dat aan dit verzoek uitvoering wordt gegeven. Daarmee is ook dit onderdeel van de zienswijze niet zichtbaar opgevolgd.

Gelet op het voorgaande wordt geconcludeerd dat de Ontwerpbegroting 2027 slechts gedeeltelijk aansluit bij de door de raad vastgestelde zienswijze op de Kadernota 2027, met name ten aanzien van de financiering van robuustheid, de uitwerking van efficiencymaatregelen en de informatievoorziening richting de raden. Dit vormt de aanleiding voor het indienen van de voorgestelde zienswijze.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Ten aanzien van de resultaatbestemming 2025 zou overwogen kunnen worden om hiermee niet in te stemmen vanwege de verdere verlaging van het weerstandsvermogen en de daarmee samenhangende toename van financiële risico's voor de deelnemers. Deze variant leidt echter tot een aanvullende bijdrage van deelnemers over 2025 en is daarmee financieel onwenselijk. Om die reden wordt voorgesteld geen zienswijze af te geven op de

resultaatbestemming, gecombineerd met de expliciete oproep om toekomstige positieve rekeningresultaten te benutten voor het versterken van het weerstandsvermogen. Mede gelet op de positieve rekeningresultaten van voorgaande jaren is dit een reële verwachting. Ten aanzien van de Ontwerpbegroting 2027 geldt dat de raad, mede door het ontbreken van een vastgestelde Kadernota en de late aanlevering van de begrotingsstukken, slechts beperkt in staat is geweest om haar kaderstellende rol volledig te benutten. Hoewel alternatieven zoals het afgeven van een algeheel negatieve zienswijze of het onthouden van instemming met meerdere begrotingsonderdelen denkbaar zijn, is hier niet voor gekozen. In plaats daarvan is ervoor gekozen om via gerichte zienswijzen scherp te sturen op die onderdelen waar de ontwerpbegroting aantoonbaar afwijkt van de eerder vastgestelde zienswijze op de concept-Kadernota 2027, in het bijzonder ten aanzien van robuustheid, efficiency en de informatievoorziening richting de raden.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De voorgestelde zienswijze is opgesteld voor de gemeente Heiloo. De zienswijze is in regio Alkmaar verband afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Tijdens de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar bent u in de gelegenheid gesteld in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en onderling uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar. Eveneens zijn de conceptzienswijzen van de raden uit de regio met u gedeeld.

RISICO'S

Hoewel de Ontwerpbegroting 2027 is gebaseerd op de concept-Kadernota 2027, blijkt dat de door de raad ingediende zienswijzen niet op alle onderdelen volledig zijn doorvertaald in de begroting, met name ten aanzien van de financiering van robuustheid. Dit kan ertoe leiden dat de beoogde sturing door de raad op onderdelen onvoldoende tot uiting komt in de uiteindelijke financiële en inhoudelijke keuzes. Daarnaast bestaat het risico dat de OD NHN, nu deze per 1 april 2026 nog niet volledig robuust is, onvoldoende in staat is om alle taken en ontwikkelingen binnen de gestelde kaders uit te voeren. In dit kader geldt dat het Rijk toezicht houdt op het functioneren van het VTH-stelsel en zo nodig kan interveniëren, terwijl de provincie heeft aangegeven in te zetten op het robuust worden van de omgevingsdiensten. Verder blijft het weerstandsvermogen beperkt, waardoor financiële tegenvallers in de toekomst mogelijk alsnog leiden tot aanvullende bijdragen van de deelnemers, met name indien de structurele dekking van robuustheid onvoldoende wordt gerealiseerd.

FINANCIËN

Jaarrekening en resultaatbestemming 2025

De jaarrekening 2025 sluit met een positief resultaat van €184.000. De aan het Algemeen Bestuur van de OD NHN voorgestelde bestemming hiervan heeft geen financieel gevolg voor de deelnemers.

Begroting 2027

In de begroting 2027 van de OD NHN is rekening gehouden met een indexering van 7,94% voor de gemeentelijke milieutaken. Wanneer de begroting wordt vastgesteld met de

genoemde indexatie en verhogingen ontstaat er voor 2027 en verder een nadeel in het milieubudget zoals hieronder weergegeven.

Gevolgen concept begroting 2027 OD NHN	2027	2028	2029	2030
Bijdrage in meerjarenbegroting Heiloo	€ 422.080	€ 422.080	€ 422.080	€ 422.080
Bijdrage in meerjarenbegroting OD NHN	€ 432.000	€ 432.000	€ 432.000	€ 432.000
Vervallen incidentele bedrijfsvoeringkosten	€ -	€ - 4000	€ -4000	€ -4000
Voorgestelde indexatie	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000
Robuustheid	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000
Herijking bedrijfsvoering	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Adviseur water	€ 4000	€ 4000	€ 4000	€ 4000
Nieuw/uitbreiding Basistaken	€ 6000	€ 6000	€ 6000	€ 6000
Efficiency maatregelen 5% besparing	-	-	€ 25.000	€ 25.000
Bijdrage na vaststelling concept begroting OD NHN	€ 515.000	€ 511.000	€ 511.000	€ 511.000
Verschil (- = nadeel, + = voordeel)	€ - 92.920	€ - 88.920	€ - 88.920	€ - 88.920

DUURZAAMHEID

De OD NHN voert diverse gemeentelijke en provinciale taken uit die bijdragen aan de maatschappelijke opgaven op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en klimaat. Het Plan van Aanpak Robuustheid heeft mede tot doel de OD NHN klaar te maken om de huidige en toekomstige maatschappelijke opgaven binnen de gemeenten en de provincie Noord-Holland het hoofd te bieden.

PARTICIPATIE

n.v.t.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord door toezending van het getekende raadsbesluit geïnformeerd over de zienswijze van uw raad. Het Dagelijks Bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen van de deelnemende gemeenteraden en legt deze voor aan het Algemeen Bestuur van 1 juli 2026. Het Algemeen Bestuur betreft deze bij de definitieve besluitvorming. De raden worden hier vervolgens per brief over geïnformeerd.

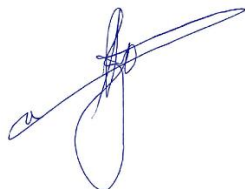
BIJLAGEN

1. Aanbiedingsbrief stukken OD NHN
2. AB besluit jaarrekening 2025 OD NHN
3. Gewaarmerkte jaarstukken 2025 OD NHN
4. Brief controleverklaring jaarrekening 2025 OD NHN
5. Controleverklaring jaarrekening 2025 OD NHN
6. Accountantsverslag 2025 OD NHN
7. Dashboard 2025 OD NHN
8. Voorstel AB Besluit resultaatbestemming 2025 na 17 april OD NHN
9. Voorstel AB Besluit ontwerpbegroting 2027 OD NHN
10. Concept begroting 2027 OD NHN
11. Impactanalyse gewasbeschermingsmiddelen OD NHN
12. Impactanalyse Zeer Zorgwekkende Stoffen OD NHN
13. Impactanalyse Adviseur water OD NHN
14. Raadsbesluit

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

A. Babaoğlu
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester